

ZAPISNIK

sa 36. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore,
održane 28. novembra 2013. godine

Sjednica je počela u 10.10 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Zoran Vukčević, Zoran Jelić, Rešid Adrović, Filip Vuković, Damir Šehović, Almer Kalač, Nebojša Medojević, Strahinja Bulajić, Milutin Đukanović.

Poslanik Mladen Bojanić je najavio odsustvo sa sjednice.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Srđan Milić i Fatmir Gjeka.

Sjednici su, u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvovali: dr Radoje Žugić - ministar finansija, dr Milan Dabović - predsjednik Senata Državne revizorske institucije (DRI), Dragiša Pešić - član Senata DRI, Miodrag Radonjić - pomoćnik ministra finansija, Marina Perović - pomoćnik ministra finansija i Marija Popović - pomoćnik ministra finansija.

U skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici su prisustvovali dr Milan Lakićević - direktor Poreske uprave i Branko Vujović - predsjednik Tenderske komisije za privatizaciju.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednik Odbora je konstatovao da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović predložio je članovima Odbora da se tačka 3 predloženog dnevnog reda ne razmatra iz proceduralnih razloga. Podsjetio je da u skladu sa članom 9 stav 3 Zakona o koncesijama, odluku o davanju koncesije na predmetu koncesije iznad vrijednosti utvrđene zakonom, na predlog Vlade, a nakon postupka sprovedenog u skladu sa zakonom, donosi Skupština. Konstatovao je da je predlog odluke o dodjeli koncesije dostavljen Odboru u toku sjednice i da članovi Odbora nijesu imali vremena da se upoznaju sa njom. Takođe, konstatovao je da nema formalno ovlašćenih predlagača od strane Vlade jer je navedeni predlog dostavilo Ministarstvo saobraćaja i pomorstava. Između ostalog, ukazao je da je dostavljena „kopirana“ odluka, sadržine i koncepta u kojem je Vlada trebala da je donese. Polazeći od činjenice da je predlog koncesionog akta uvršten u dnevni red plenarne sjednice sazvane za 3. decembar, kao i da Odbor zasijeda 29. novembra (odnosno sutra), predsjednik Odbora je predložio da navedeni predlog uvrsti u dnevni red sutrašnje, 37. sjednice Odbora, uz napomenu da postupak utvrđivanja predloga odluke mora biti realizovan u formalno - pravnom smislu.

Odbor je prihvatio predlog predsjedavajućeg i za sjednicu je utvrđen slijedeći

DNEVNI RED:

1. REALIZACIJA ZAKLJUČAKA SKUPŠTINE CRNE GORE POVODOM USVAJANJA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA ZA 2011. GODINU (objavljenih u „Službenom listu CG“, br. 1/13);
2. REALIZACIJA ZAKLJUČAKA SKUPŠTINE CRNE GORE POVODOM USVAJANJA ZAKONA O BUDŽETU ZA 2013. GODINU - DRUGA FAZA (objavljenih u „Službenom listu CG“, br. 4/13);
3. TEKUĆA PITANJA

* * *

Prva tačka - REALIZACIJA ZAKLJUČAKA SKUPŠTINE CRNE GORE POVODOM USVAJANJA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA ZA 2011. GODINU (objavljenih u „Službenom listu CG“, br. 1/13);

Na molbu ministra finansija, dr Radoja Žugića, a uz saglasnost članova Odbora, dogovoreno je da uvodno obrazloženje povodom tačke 1 i 2 bude objedinjeno, nakon čega će predstavnici Senata Državne revizorske institucije (DRI) iznijeti mišljenje u vezi sa realizacijom skupštinskih zaključaka povodom usvajanja Završnog računa Budžeta Crne Gore za 2011. godinu. Takođe, dogovoreno je da se rasprava na Odboru vodi pojedinačno za svaku tačku, a na osnovu koje će se konkretizovati zaključci uz prisustvo pomoćnika ministra finansija, Miodraga Radonjića i Marine Perović, i direktora poreske uprave, dr Milana Lakićevića.

U obrazloženju, ministar finansija je ukazao da je u cilju realizacije preporuka DRI, Vlada usvojila Akcioni plan za implementaciju preporuka DRI i da kvartalno prati izvršavanje obaveza po osnovu zaključka Skupštine Crne Gore. Takođe, ukazao je da je usklađenost poslovanja potrošačkih jedinica sa procedurom ili pravnim propisima; sistem unutrašnjih kontrola i sistem unutrašnjih revizija najvažniji dio preporuka u kojem je postignut visok stepen realizacije, kao i da slijede dodatne aktivnosti u narednom periodu. U dijelu preporuka koje se odnose na bruto zarade, ostala lična primanja i subvencije po osnovu zaposlenih u državnoj upravi, istakao je da Vlada priprema zakon o zaradama u javnom sektoru, kojim će se definisati unificiran nači obračuna zarada za obavljanje istih ili sličnih poslova zaposlenih u javnom sektoru. Navedeni zakon obuhvataće i elemenat objektivnosti, odnosno, visina zarada zavisiće od kretanja ključnih makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja. S tim u vezi, ukoliko je zaposleni poreski dužnik, ukoliko javno preduzeće iskazuje gubitak u svom poslovanju ili lokalna samouprava ima elemente prezaduženosti, tada se zarada ne može povećavati ili mora smanjiti.

U odnosu na realizaciju skupštinskih zaključaka povodom usvajanja Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu, ministar finansija je podsjetio Odbor da je Vlada formirala Radnu grupu koja se bavi analizom modela oporezivanja (poreza na dohodak, poreza na dobit i poreza na imovinu). Obavijestio je Odbor da je stav Radne grupe da se Skupštini predloži primjena kriznog poreza i u narednoj godini, uz definisanje mjera kojima bi se unaprijedila poreska politika. Ukazao je da su efekti mjera fiskalne konsolidacije i posvećenost Poreske uprave i ostalih inspeksijskih organa doprinijeli većem stepenu naplate izvornih prihoda od planiranih, koji su za period od 10 mjeseci tekuće godine oko 100 mil. € veći od uporednog perioda prethodne godine. Međutim, navedeni višak sredstava samo jednim dijelom je utrošen za obezbjeđivanje subvencija za električnu energiju, otpremnina za tehnološke viškove i sredstava za obeštećenja, s obzirom da je drugi dio iskorišćen za rješavanje obaveza iz prethodnog perioda.

U dijelu koji se odnosi na politiku zarada i potrošnju na nivou lokalnih samouprava, ministar finansija je podsjetio na brojne aktivnosti, imajući u vidu da je na Odboru razmatrana Informacija o pokazateljima finansijkog stanja lokalne samouprave u 2012. godini, koju je Ministarstvo finansija dostavilo 29. maja 2013. godine, kao i održano kontrolno saslušanje, 4. novembra 2013. godine, na temu „Analiza funkcionisanja lokalnih samouprava“. Ukazao je da je na osnovu navedenih aktivnosti zabilježen rast zarada u vremenu krize kod pojedinih lokalnih samouprava, ali da će i ovaj aspekt biti obuhvaćen novim zakonom. Takođe, ukazao je da kod potrošnje u javnim preduzećima i akcionarskim društvima u kojima je većinski vlasnik država, postoje elementi zaduženosti koja se ne može servisirati, kao i poreska nedisciplina. Potencirao je da je zaustavljena dinamika rasta poreskog duga i da je na kraju trećeg kvartala

poreski dug bio manji za 25 mil. € u odnosu na početak godine, što se najvećim dijelom opravdava povećanim brojem PDV obveznika za 2.233 obveznika u odnosu na početak godine. Na polju poreskog duga, istakao je, da će se i u narednom periodu sprovoditi aktivnosti u cilju snaženja regulacije kroz sistem kontrole i strožije sankcije povratnika u poreske prekršaje. Takođe, istakao je da je Ministarstvo finansija u dijelu sprovođenja Zakona o svojinsko – pravnim odnosima dobilo izvještaj od Savjeta za privatizaciju i nadležnog Privrednog suda na osnovu kojeg je evidentno da je Savjet od 30 zahtjeva za davanje mišljenja radi pretvaranja prava korišćenja u pravo svojine, rješio 12 zahtjeva.

Na kraju izlaganja, ministar finansija je iznio stav da je donošenje skupštinskih zaključaka dobra praksa, kao i da se kroz izvještavanje nadležnih institucija povećava stepen javnosti i transparentnosti koji doprinosi realizaciji zaključaka i preventivnih aktivnosti u rješavanju grešaka i slabosti iz prethodnog perioda.

Takođe, predsjednik Odbora je obavijestio ministra finansija da još uvijek nije dostavljena informacija o stepenu realizacije zaključka kojim se preporučuje Vladi da, između ostalog, preduzme konkretne mjere u cilju ostvarivanja potraživanja zaposlenih koja su zasnovana na pravosnažnim i izvršnim sudskim presudama, kao što je slučaj sa bivšim radnicima "Radoja Dakića" (**zaključak 9** povodom usvajanja Budžeta za 2013. godinu). Takođe, obavijestio je ministra finansija i članove Odbora da je ministar rada i socijalnog staranja, mr Predrag Bošković, u odnosu na dva dopisa koja su mu upućena od Odbora po osnovu navedenog zaključka (od 30. septembra i 25. novembra), dostavio odgovor (br. 00-63-7/13-87/3, od 27. novembra) kojim je saopšteno da su navedena pitanja u naležnosti Ministarstva ekonomije. S tim u vezi, predsjednik Odbora istakao je neophodnim da ministar finansija, kroz institucionalne i formalne komunikacije, sa ministrom rada i socijalnog staranja postigne dogovor i omogući Odboru uvid u stepen realizacije navedenog zaključka, kako bi se dobila cjelokupna slika o stepenu realizacije skupštinskih zaključaka povodom usvajanja Budžeta za 2013. godinu . Takođe je konstatovao da je Ministarstvo finansija dostavilo informacije o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka DRI za **prvi i drugi kvartal** 2013. godine, međutim, nije dostavljena Informacija o realizaciji Akcionog plana za **treći kvartal** 2013. Godine, što treba uraditi brzo kako bi se i ti elementi uključili, prilikom rasprave o Završnom računu Budžeta za 2012. godinu.

Predsjednik Senata DRI, dr Milan Dabović, saopštio je članovima Odbora da je DRI izvršila procjenu realizacije preporuka usvojenih kroz skupštinske zaključke i to na osnovu tri izvora: 1) Akcioni plan za implementaciju preporuka DRI, kojim je Ministarstvo finansija zaduženo da kvartalno izvještava Vladu o stepenu realizacije preporuka potrošačkih jedinica; 2) Izvještaj o reviziji Završnog računa Budžeta za 2012. godinu; i 3) praktične provjere koje podrazumjevaju upućivanje revizora na teren da ocijeni u kojoj mjeri i do kojeg stepena su realizovane preporuke. Istakao je da je suština preporuka bila da se proces decentralizacije fiskalnog sistema pomjeri prema centru, odnosno da se izvrši veća koncentracija fiskalnih instrumenata kod Ministarstva finansija, kako bi se obezbijedile poluge i instrumenti za jačanje fiskalne discipline. Od ukupno 47 preporuka, strukturiranih u 14 oblasti, predsjednik Senata je konstatovao da je 7 realizovano, 25 djelimično realizovano, 12 preporuka nije realizovano, dvije su u postupku realizacije, kao i da jednu preporuku nije bilo moguće realizovati iz tehničkih razloga i vremenske dimenzije problema, odnosno, uslova koji ne zavise direktno od potrošačke jedinice. Između ostalog, ocjenio je da fiskalni sistem, u cjelini, poboljšava svoju efikasnost i

ukazao da statistika koja je dostavljena nije konačna, jer Vlada još uvijek nije dostavila izvještaj za treći kvartal.

Nakon izlaganja predsjednika Senata DRI, predsjednik Odbora, podsjetio je da će se u nastavku 37. sjednice Odbora, sazvanoj za 29. novembar, razmatrati Predlog zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2012. godinu sa Godišnjim izvještajem Državne revizorske institucije o izvršenim revizijama za period oktobar 2012 - oktobar 2013. godine. Ukazao je da navedeni Godišnji izvještaj u poglavlju II sadrži detaljan Izvještaj DRI o realizaciji zaključaka Skupštine Crne Gore povodom usvajanja Zakona o Završnom računu Budžeta Crne Gore za 2011. godinu. S tim u vezi, predložio je da se sve dileme razjasne tokom nastavka rasprave na 37. sjednici Odbora, uz prisustvo ministra finansija, a povodom razmatranja Predloga završnog računa budžeta za 2012. godinu, kako bi se u potpunosti zaokružila rasprava povodom skupštinskih zaključaka u onom dijelu koji se odnose na preporuke DRI.

Međutim, imajući u vidu prethodno navedeno, kao i prisustvo direktora Poreske uprave, Odbor je iskazao stav povodom sljedećih zaključka Skupštine:

- U odnosu na **zaključak 5**, kojim se poziva Vlada da obezbijedi, između ostalog, dosljednu primjenu propisa o zasnivanju radnog odnosa u državnim organima i u zapošljavanju po osnovu ugovora o djelu, DRI je utvrdila da se nastavlja loša praksa zapošljavanja i u 2012. godini. Prema tome, Odbor je potencirao neophodnost primjene preporuke DRI, s obzirom da je s jedne strane evidentan višak zaposlenih u javnoj upravi (oko hiljadu), dok sa druge strane postoje nova zapošljavanja. Odbor je ukazao da je potrebno da Ministarstvo finansija ograniči nova zapošljavanja tamo gdje nijesu neophodna, kao i da se ugovori o djelu primjenjuju u vremenskim okvirima i u zakonom utvrđenim slučajevima, uz poštovanje utvrđene politike zapošljavanja.
- Polazeći od **zaključka 14**, koji se jednim dijelom odnosi na donošenje propisa za utvrđivanje finansijske odgovornosti nosilaca javnopravnih ovlašćenja i prekršajne odgovornosti budžetskih korisnika, članovi Odbora su iznijeli mišljenje da će se i rasprava povodom sistemskog zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti jednim dijelom zasnivati na konstatacijama i izvještaju DRI, imajući u vidu da u važećoj zakonodavnoj regulativi nijesu jasno definisane sankcije prekršioca sistemskog zakona o budžetu u okviru javne uprave. S tim u vezi, Odbor je konstatovao da je neophodno utvrditi sankcije, kao i sve oblike odgovornosti kako se ne bi kontinuirano, iz godine u godinu, ponavljale iste ocjene DRI-a, odnosno kako bi stepen realizacije usvojenih zaključaka bio što veći.
- U odnosu na **zaključak 16**, kojim se pozivaju svi subjekti revizije da eventualne primjedbe na nalaze DRI iskazuju isključivo na način utvrđen članom 15 Zakona o državnoj revizorskoj instituciji, a koji je najvećim dijelom usvojen uzimajući u obzir neprimjereno ponašanje odgovornih iz kompanije „Montenegro Airlines a.d.“ u 2011. godini povodom nalaza revizije DRI, Odbor je ocjenio pozitivnim činjenicu da nijedan subjekat revizije u 2012. godini nije ponovio navedenu situaciju.
- Polazeći od **zaključka 17**, kojim je predviđeno da se kroz izmjene i poštovanje seta zakona ojača kadrovska, tehnička i finansijska autonomija Poreske i Carinske uprave, članove Odbora je interesovalo koji su to ključni problemi i mogući pravci brzog i

efikasnog unaprijeđivanja rada Poreske uprave, kako bi se obezbjedila bolja naplata poreskih prihoda i bolji rezultati poslovanja na kraju godine.

Takođe, na Odboru je dogovoreno da izvještaj o realizaciji skupštinskih zaključaka povodom usvajanja Završnog računa Budžeta za 2011. godinu bude sastavni dio izvještaja, koji će Odbor uputiti Skupštini, povodom razmatranja Predloga zakona o Završnom računu Budžeta za 2012. godinu.

* * *

Druga tačka - REALIZACIJA ZAKLJUČAKA SKUPŠTINE CRNE GORE POVODOM USVAJANJA ZAKONA O BUDŽETU ZA 2013. GODINU - DRUGA FAZA

U uvodnom obrazloženju, predsjednik Odbora, podsjetio je da je Skupština Crne Gore 25. saziva, na trećoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2012. godini, povodom razmatranja Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2013. godinu, dana 28. decembra 2012. godine, usvojila je deset **z a k l j u č a k a** („Službeni list CG“ br. 4/13). Realizaciju osam zaključaka, pod rednim brojem 3-10, razmatrilo je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, kao matično radno tijelo Skupštine Crne Gore, u prvoj fazi, na 19. sjednici, održanoj 12. jula 2013. godine. Takođe, podsjetio je da je na sjednici Odbora, održanoj 12. jula 2013. godine, konstatovano da uvid u dostavljene informacije, kao i rasprava o istim, predstavlja prvu fazu u razmatranju realizacije zaključaka.

Ukazao je, da je obaveza Odbora da tokom III i IV kvartala 2013. godine, prati sprovođenje navedenih zaključaka i utvrdi konačan stav do dostavljanja Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2014. godinu. S tim u vezi, Ministarstvo finansija, 20. novembra 2013. godine, dostavilo je Odboru Informaciju o realizaciji skupštinskih zaključaka **za treći kvartal** 2013. godine.

Nakon uvodnih informacija, otvorena je rasprava, u kojoj su učestvovali poslanici: Milutin Đukanović, Aleksandar Damjanović, Nebojša Medojević, Zoran Jelić i Damir Šehović.

U odnosu na realizaciju zaključaka poslanici su iskazali mišljenja i stavove koji se mogu rezimirati na sljedeći način:

- Konstatovano je da je Radna grupa za pripremu analize efekata uvođenja modela progresivnog oporezivanja u oblasti poreza na dohodak, dobit i imovinu, sprovela analizu, ali da ista nije dostavljena članovima Odbora na uvid. Rezultati analize nijesu formalizovani od strane Vlade, već je konstatovano je da je Radna grupa došla do zaključka da se postojeći model oporezivanja dohotka primjenjuje i u narednom periodu, nakon čega će se razmišljati u pravcu izmjena i dopuna Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. U odnosu na navedeno, iznijeto je mišljenje da je neophodno obezbijediti pretpostavke za primjenu novog zakona, u smislu da se moraju savladati svi tehnički problemi koje bi Poreska uprava mogla imati u postupku realizacije. Stoga, Odbor je ukazao da se mora prepoznati potreba Poreske uprave za tehničkim unapređenjem, softverskim rješenjima i povećanjem kadrovskih potencijala, imajući u vidu da se ide u susret Predlogu zakona o Budžetu za 2014. godinu. (**zaključak 3 i 8**)

- Pozitivnim je ocjenjena visina naplate budžetskih prihoda u proteklom periodu, koji su za 100 mil. € veći u odnosu na uporedni period prethodne godine. Ukazano je da je povećanje budžetskih prihoda najvećim dijelom ostvareno kao rezultat rješavanja problema sive ekonomije, a za koju je prethodno ustanovljeno da je, između ostalog, rezultirala neurednim plaćanjem poreskih obaveza. S tim u vezi, članovi Odbora su iznijeli različita mišljenja. S jedne strane, ukazano je da višak prihoda nije utrošen za predviđene namjene shodno skupštinskim zaključcima (socijalna davanja, plaćanja po osnovu obaveza restitucije i tehnoloških viškova), već za plaćanje aktiviranih garancija KAP-a koji iznose 103 mil. €. U skladu sa navedenim, iznijeto je mišljenje da je došlo do kršenja zakonskih odredbi. Međutim, s druge strane, istaknut je visok nivo odgovornosti Ministarstva finansija koji se ogleda u pokrivanju aktiviranih garancija KAP-a, imajući u vidu da je ukupan dug navedene kompanije u iznosu od 360 mil.€, kao i da je procjenjena vrijednost stečajne mase KAP-a oko 50 mil. €. Konstatovano je da će se problem visokog nivoa nenaplaćenog poreskog duga početi rješavati kada se svi poreski obveznici budu tretirali na unificiran način. **(zaključak 4)**
- Navedeno je da će politika zarada na nivou lokalne samouprave, takođe, biti uređena odredbama zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru koji je, trenutno, u fazi izrade. Konstatovano je da su predložene mjere Ministarstva finansija počeci rješavanja problema potrošnje na nivou lokalnih samouprava, kao i da predstavljaju dobru osnovu za naredne aktivnosti. **(zaključak 5)**
- U odnosu na racionalizaciju potrošnje, posebno zarada, u javnim preduzećima i akcionarskim društvima u kojima je država većinski vlasnik, a na osnovu informacije koju je Ministarstvo finansija dostavilo 29. maja 2013. godine, ukazano je da nije sprovedena racionalizacija i da se velika sredstva države odlivaju iz tih preduzeća. Iznijeto je mišljenje da javna preduzeća, sa svojim monopolističkim pozicijama na tržištu, treba da budu izvor prihoda Budžeta države, međutim, njihovi gubici se pokrivaju sredstvima iz Budžeta. Navedeno je da je Zakonom o unaprijeđenju poslovnog ambijenta, do kraja jula, predviđena transformacija svih javnih preduzeća i javnih ustanova. S tim u vezi, iznijeto je mišljenje da je mali broj navedenih preduzeća u procesu transformacije, na osnovu čega će se u Skupštini planirati sagledavanje i ocijena sprovođenja navedenog postupka, kao i načina primjene Zakona. Konstatovano je da Ministarstvo finansija, u predviđenom roku (15. jul 2013. godine), nije dostavilo traženu Informaciju o visini zarada zaposlenih, odnosno o uštedama koje su na bazi racionalizacije ostvarene u javnom sektoru. **(zaključak 6)**
- Mjere za naplatu poreskog duga Ministarstva finansija počinju da daju rezultate. Pohvalnim je ocijenjeno smanjenje preskog duga za 25 mil. €. Imajući u vidu, visoki iznos poreskog duga, kao i da pojedini strani investitori ne poštuju crnogorsku zakonodavnu regulativu, iznijeto je mišljenje da je neophodno preduzeti adekvatne mjere koje će obezbijediti naplatu najvećeg dijela poreskog duga. Ukazano je da se bez konkretnog operativnog plana naplate poreskog duga i potpisanog memoranduma između ministra finansija i nadležnih u EPCG o reprogramu poreskog duga u razumnom roku, ne dužem od dvije ili tri godine, ne može voditi rasprava o budžetu za 2014. godinu. Analogno navedenom, konstatovano je da novi fiskalni nameti i drugi poreski oblici, koji bi trebali da se odnose na imovinu, dohodak ili dobit, mogu se uzeti u obzir tek nakon definisanja modela izmirenja utvrđenog poreskog duga. **(zaključak 7)**

- Iskazano je nezadovoljstvo s obzirom da Ministarstvo rada i socijalnog staranja nije dostavilo Odboru analizu stanja u akcionarskim društvima gdje je Vlada većinski vlasnik ili vrši funkciju upravljanja, u dijelu potraživanja zaposlenih u tim društvima, naročito potraživanja zaposlenih koja su zasnovana na pravosnažnim i izvršnim sudskim presudama, kao što je slučaj sa bivšim radnicima "Radoja Dakića". Konstatovano je da informacija nije dostavljena zbog neprecizno utvrđene nadležnosti između ministarstava. Međutim, imajući u vidu da kompanije na koje se odnosi zaključak posjeduju određene investicione nekretnine, utvrđeno je da je Vlada po tom osnovu trebala da pronađe model obezbjeđivanja sredstva i izmirenja obaveza prema zaposlenima. **(zaključak 9)**
- U odnosu na sprovođenje Zakona o svojinsko – pravnim odnosima kojim je propisano da zemljište za koje u postupku privatizacije i stečaja nije plaćena tržišna naknada ostaje u svojini države, dostavljena informacija se najvećim dijelom poklapa sa informacijom za drugi kvartal. Naime, iznijeta je dilema u dijelu da Savjet za privatizaciju nije dalo ni jedno negativno mišljenje u vezi sa preduzećima koja su kroz privatizaciju kupila određene objekte i platila tržišnu naknadu za zemljište, stavljajući akcenat na zemljišta višemilionske vrijednosti na kojima se nalaze hoteli kupljeni u primorskom dijelu države. **(zaključak 10)**

Takođe, na Odboru je

- 1) iskazan stav da su opštine ozbiljna kočnica privatnog sektora, ugrožavajući njegovu likvidnost kroz sistem javnih nabavki, imajući u vidu da je u strukturi duga Vlade prema privatnom sektoru (koji iznosi oko 4% BDP-a), dug opština znatno veći od duga centralne Vlade, i u 2012. godini iznosio je 100 mil. €.
- 2) polazeći od visokog nivoa duga između privrednih subjekata (koji iznosi 34,4% BDP-a), a uzimajući u obzir neadekvatan nadzor i kontrole funkcionisanja privrednih društava koji je rezultirao velikim brojem namjernih stečaja direktno povezanih sa uzimanjem nenamjenskih kredita, iznijeto je mišljenje o eventualnoj reformi regulative privrednih društava i regulative platnog prometa.
- 3) istaknuto da je neophodno obezbijediti poštovanje preporuka DRI, usvojene u formi skupštinskih zaključaka. Ukazano je na potrebu pozivanja odgovornih lica na kontrolna saslušanja po osnovu ne realizacije zaključaka, imajući u vidu da Ministarstvo finansija ne može preuzeti odgovornost za određene budžetske korisnike.
- 4) konstatovano da zaključci povodom usvajanja Zakona o Budžetu za 2013. godinu jednim dijelom nijesu ispoštovani. Imajući u vidu da se ide u susret Predlogu zakona o Budžetu za 2014. godinu, ukazano je da je potrebno uzeti u obzir ekonomske probleme koji bi pogodili privredu u narednom periodu i konkretizovati ih u formi zaključaka, ali uz izraženiju nadzornu ulogu Parlamenta, odnosno Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Direktor poreske uprave, **dr Milan Lakićević**, je konstatovao da je Odbor prepoznao potrebu Poreske uprave za finansijskim i kadrovskim unaprjeđenjem u cilju efikasnije naplate budžetskih prihoda i podizanja nivoa fiskalne discipline. Imajući u vidu veću naplatu budžetskih prihoda od 100 mil. € u odnosu na uporedni period prošle godine, iznio je mišljenje da je navedeno ostvarenje najvećim dijelom rezultat kampanje „borba protiv sive ekonomije“ koju je Vlada aktivirala početkom godine. Istakao je da su zakoni bili liberalno koncipirani, u cilju uklanjanja biznis barijera, i da je to rezultiralo velikom fiskalnom nedisciplinom odnosno poreskim dugom koji prema zadnjim procjenama iznosi 330 mil. €. S tim u vezi, ukazao je da su izmjene zakonodavne regulative osnovna podloga u realizaciji skupštinskih zaključaka, posebno donošenje Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja.

Iskazao je stav da je isplata neto zarada bez podnošenja poreske prijave krivično djelo po osnovu čega je Poreska uprava uputila veći broj zahtjeva tužilaštvu i drugim organima, kao i da se za počiniocima predviđi strožija zakonska sankcija, a ne samo prekršajna odgovornost. Saopštio je da je Poreska uprava bila prinuđena na primjenu mjere zatvaranje objekata, u slučaju neizmirlivanja poreskih dugovanja, kao i da navedena mjera nije imala za rezultat povećanje fiskalne discipline kod pojedinih poreskih obveznika. Stoga, iznio je mišljenje o eventualnom uspostavljanju rigidnije zakonodavne regulative, a po uzoru na razvijeniye zemlje EU, gdje se nakon određenog broja prekršajnih prijava gubi pravo odnosno licenca za obavljanje određene djelatnosti.

Podsjetio je da je Poreska uprava objavila listu od 200 najvećih poreskih obveznika na osnovu koje je evidentno da privredni subjekti koji su u stečaju (41) imaju poreski dug preko 65 mil. €, kao i da su brisana 23 privredna subjekta iz CRPS čiji je nivo poreskog duga oko 8 mil. €. Prema tome, iznio je mišljenje da Vlada uz saglasnost Skupštine, u narednom periodu, detaljno analizira navedenu problematiku, i u onim slučajevim u kojima ne postoje privredni subjekti i gdje je naplata poreskog duga nemoguća, a kroz sistemsku zakonodavnu regulativu, dug treba brisati iz informacionog sistema. Kao član Radne grupe za pripremu analize mogućnosti uvođenja progresivnog oporezivanja, iskazao je stav da je protiv uvođenja progresivnog oporezivanja u poreski sistem i predložio da se primjena kriznog poreza nastavi i tokom 2014. godine uz preispitivanje mogućnosti da isti bude ukinut.

Povodom iznijetog mišljenja direktora Poreske uprave, predsjednik Odbora, **Aleksandar Damjanović**, ukazao je da je potrebno razmotriti eventualnu mogućnost donošenja zakona o otpisu poreskih potraživanja, ali uz primjenu člana 147 Ustava Crne Gore u skladu sa kojim bi zakon imao retroaktivno (povratno) dejstvo. Navedeno ima za cilj utvrđivanje odgovornosti lica likvidiranih privrednih subjekata koja iza sebe imaju nenamirene poreske dugove, odnosno da najblaža mjera navedenim licima bude zabrana pozicioniranja na odgovornim mjestima u kompanijama.

Takođe, na Odboru je dogovoreno da izvještaj o realizaciji skupštinskih zaključaka povodom usvajanja Zakona o Budžetu za 2013. godinu bude sastavni dio izvještaja, koji će Odbor uputiti Skupštini, povodom razmatranja Predloga zakona o Budžeta za 2014. godinu.

* * *

Četvrta tačka – TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Odbora je,

- 1) podsjetio da će se 29. novembra 2013. godine održati sastanak sa predstavnicima Sekretarijata energetske zajednice, na kojem će direktor sekretarijata Energetske zajednice, Janez Kopač, predstaviti **Godisnji izvjestaj o implementaciji Strategije energetske zajednice.**

Konstatovao da su pozvani da prisustvuju: Branko Radulović - potpredsjednik Skupštine Crne Gore, Mitja Drobnič - šef delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Branislav Prelević - predsjedavajućem Odbora Regulatorne agencije za energetiku, kao i NVO „Građanska Alijansa“.

- 2) napomenuo je članove Odbora, da je nakon sastanka sa predstavnicima sekretarijata Energetske zajednice, u 12.30 časova sazvana 37. sjednica Odbora na kojoj će se razmotriti Predlog zakona o završnom računu Budžeta za 2012. godinu.
- 3) ukazao je na potrebu planiranja održavanja nastavka 34. sjednice Odbora na kojoj bi se Odbor izjasnio povodom dva predloga zakona (Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, sa predlogom zaključaka) koje su podnijeli poslanici Dmir Šehović i Zoran Vukčević, kao i utvrdio ocjene i stavove povodom:
 - održanog konsultativnog saslušanja na temu: „Primjena Zakona o nevladinim organizacijama u dijelu finansiranja“ i
 - prve zajedničke sjednice sa Odborom za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava Narodne skupštine Republike Srbije, na temu: „Saradnja odbora sa nezavisnim regulatornim tijelima u cilju efikasnije kontrole trošenja javnih sredstava“

* * *

Sjednica je završena u 12:45 časova.

Broj: 00-63-7/13-

SEKRETAR ODBORA
Nađa Vukićević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović, s.r.